

APARE SĂPTĂMÂNAL
sub direcțiunea unui Comitet

Redacția și Administrația
Str. Petru-Rareș 49
PIATRA-NEAMȚ.

Carîntul

PE VALEA

BISTRITEI

— II —

În numărul de dăunăzi al acestui ziar, am făgăduit că mă voi ocupa într-o serie de articole, de starea locuitorilor de pe valea Bistriței și mai ales de specularea muncii lucrătorilor la pădure.

Am dat acestor articole titlul „Pe valea Bistriței”, fiindcă situația locuitorilor din acele locuri, îmi este mai bine cunoscută.

În realitate situația sâtenilor de la munte, și mai ales a lucrătorilor la pădure, este aceeași, aproape în tot cuprinsul păduros al județului nostru.

Pretutindeni exploatarea pădurilor, se face exploatându-se munca lucrătorului.

Brațul săteanului dela munte a ajuns o marfă, care prin concurență și prin un anume sistem, se cumpără tot atât de eficient ca și zarzavaturile toamnei.

Diversele societăți de exploatare a pădurilor, au izbutit să realizeze câștiguri mari, cu cheltuieli foarte mici.

Aceste cheltuieli mici nu înseamnă economii, reduceri de personal de prisos, salarii și tantieme modeste.

Din potrivă salariile funcționarilor superiori și tantiemele lor sunt foarte gras plătite.

Cheltuielile economicoase se fac numai la plata muncii lucrătorului.

Această plată se ridică abia la 100—120 lei pe zi la pădure, sumă din care se plătește corporația, impozitul, și hrana adusă de antreprenori în pădure, hrană luată pe bonuri, împărțită pe bonuri.

Răfuiala la sfârșitul unei, ori la două săptămâni înseamnă: lucrătorul rămâne dator, ori eșă în capete, ori are un câștig atât de mic, încât nu are de unde să cumere făină pentru familia lui, fân pentru vite, ori să-și plătească dările, și adesea ori îl lasă tot la crâșma antreprenorului.

Vorbind de antreprenori, voi așă în numărul viitor al ziarului, felul cum se dau pădurile în exploatare și cum sunt angajați lucrătorii la pădure.

I. Matasă

EPIGRAMA

Apropos de stilul vechi și de vizita lui Voronof.

Gândind mereu la înviere,
La tinerețea lor de eri
Bătrânii vor ca să revie;
Zădarnic — mortul nu învie!

Samavolnicii calendaristice

Spiritul democrației îngăduie să-și aleagă reprezentanții lui în parlament și în comună, dar nu-i permite să hotărască asupra instituțiilor și conducătorilor lor. Rolul acesta îl îndeplinesc anumite organe speciale.

Înșușirea din senin a acestor puteri constituie o samavolnicie, care cere intervenția imediată și pedeapsa cuvenită.

Mulțimea învrăbită, care implântă plugurile cu deasila în bucata de moșie, poate fi lăsată oare în voe să-și îndeplinească poftele-i cuceritoare?

Încălcarea drepturilor conducătorilor bisericești asupra sfintelor locașuri, sechestrarea bisericilor, evacuarea preoților din casele parohiale, poate să rămână oare fără sancțiuni?

În județul nostru, în satele protivnice Paștelor oficiale de la 31 Martie, dușmănoase și stilului îndreptat, populația, de a cărei samavolnicii în cele duhovnicești s'a dus vestea în toată țara, discuțiile și croirea diferitelor planuri de răstălmăcire a rosturilor bisericești, nu mai încetează.

Cum putem califica purtarea jonică a locuitorilor din parohia Săvinești, din ziua de 20 April a. c. Duminică asupra respectabilului preot bătrân, venit acolo să slujească Sf. Lit. urchie?

Dai termenul de 5 zile, pus de dânsii parohului respectiv — preot și învățător — să evacueze casa pa-

rohială sub motiv că este făcută de ei?

A da concurs — admit chiar și a construi cu cheltuială proprie o biserică, o școală, un spital, o casă parohială, pe locul statului sau al comunei, cu destinație specială, înseamnă că-ți aparține ție, mulțime anonimă?

Se pot zidi cât de multe și de frumoase edificii publice cu obolul poporului, dar odată ridicate pe locurile statului sau ale comunei și puse în stare de funcțiune. numai conducătorii lor legali pot dispune de soarta lor.

Sechestrarea bisericilor și evacuarea forțată a caselor parohiale de gloatele inconștiente nu sunt oare barbare fapte de impietate, săvârșite cu de la sine putere? Această uzurpare de drepturi nu are sancțiuni penale?

Dacă a dispărut frica de Dumnezeu, prin profanarea sfintelor locașuri și batjocurirea slujitorilor sfințiți, frica de sancțiunile riguroase ale legii oare nu poate să ne în stare să potolească nebuniile gloatelor?

Și-or fi făcând socoteală pravoslavnicii, că sutele și miile de gâlcevitori nu pot fi închiși, mulțimelor de noroade statul n'are ce le face.

Să știe însă turburătorii că statul, în scopul asigurării ordinii și libertății cetățenilor săi, a stabilit multe măsuri pentru imblânzirea oamenilor sălbatici.

Preot GH. VERȘESCU

Tipografia județului, primind ordin să nu mai tipărească acest jurnal, iar Camera Agricolă primind ordin să nu-l mai sprijine, se va tipări de astăzi înainte la Tipografia Löbensohn. Din ambele pricini ziarul apare cu întârziere de câte-va zile și cu înfățișare schimbată.

Pentru întârziere cerem scuze cititorilor noștri. Pentru schimbarea înfățișării lui, îi asigurăm că aceasta este numai în exterior.

În fond ziarul rămâne același: nu este și mai ales nu vrea să fie, în solda nici unei persoane, nici unui om politic.

Preocuparea lui este pur culturală și economică.

Îmi trebuiesc sfortări uriașe pentru a mă stăpâni să nu-mi laud în ziar prietenii politici! Se știe doar că despre ei nu trebuie să se vorbească decât bine, așa spune o maximă latină, așa mă obligă disciplina de partid, și totuși mă mențin într-o condamnată tăcere.

Aceasta e poate și pricina pentru care acest ziar — care de altfel nu este proprietatea mea — este gonit dela Tipografia județului.

Ion Matasă

Reacțiunea preoțimii

contra politicianismului.

Comunicatul președintelui „Societății preoților din jud. Neamț” a avut un dublu efect asupra suflurilor noastre jignite de politicianismul conspirator, care are interes de a produce incurcături rentabile politicește.

Pe de o parte ne am înviorat din copleșeala durerilor ce se lăsase asupra întregii noastre ființe — aprinzându-se lumina nădejdei,

că corpul nostru preoțesc e în stare să reacționeze —, iar în altă ordine, ni-a arătat drumul cel nou pe care trebuie să pornească preoțimea, în lupia contra sofiștilor distrugători ai ordinii și moralei publice. Cred că sunt prea convingătoare faptele anarhice săvârșite de unii sâteni în jurul datei pascale, pentru că conștințele le-am tras noi reprezentanții Bisericești... Dar până când?! Până când vom suferi tirania politicianismului materialist și fără conștiință, care ne-a guvernat atâția ani?

Scânteii...

de Vasile Dorneanu

Sf. Gheorghe.

Explicarea metafizică a cerței veșnice dintre chiriași și proprietari: de ziua lui, Sf. Gheorghe se distrează; plictisit de balaurul lui, în acea zi, se scoboară din icoana ajumală, descinzând în odaie între chiriași și proprietari și-i impune cu sulița, nevăzut. Când cei doi altercanși sunt de sex contrar, operația sfântului aduce adesea aplanarea conflictului.

Din icoană, balaurul râde atunci mefistofelic...

Mutulul dă ocazii la indiscreții pușin plăcute, în lumea cucoanelor noastre dela periferie și cu periferie mare.

— Vai, dragă, mă rog ție... Ai văzut ce pălăvărie saltea coanei Calăvela lui Strunjiu... Ardu-ar focu* dă saltea că mai bine o dau pe gârlă... (a nu se confunda cu gârlele noastre cu lăploc...)

Sf. Gheorghe e, totuși, primul mai binevoitor, cu tot sorocul lui aducător de neplăceri, decât Sf. Dumitru. Perspectiva primăverii îndulcește lipsa de domiciliu. La noi, cu legile noastre elastice, orice bancă din Cișmigiu, Parcul Carol, Șosea, Grădina Icoanei etc., își închiriază pal fără chirie. De curând îl auziam spunând pe un distins publicist și poet român, că preferă adesea incorectitudinea funcționarului român, fiindcă e umană și morală, legalismului franțuzesc de o rigiditate geometrică.

La noi, ai dat o țigară sergentului și te-a lăsat în plata Domnului să dormi pe bancă. În Franța, există cea mai stupidă lege: a domiciliului forțat, în virtutea căreia, dacă poliția te-a prins fără domiciliu, ești condamnat la o amendă aprecieabilă și câteva luni închisoare.

Întorcere.

S'a întors din slăbănitate, dela continuare în pag. 11

O știe toată lumea. Biserica ortodoxă a fost atacată în inima ei: „Învierea Domnului!”. Deci, preoții în virtutea dreptului lor sunt în legitimă apărare, nu mai e nevoie de alte comentarii. Preoțimea nu numai că are dreptul, dar e dator să reacționeze. Hristos oare n'are dreptul de a-l declara inviat!? Dacă pentru oameni politici n'are valoare cum trebuie preamărită „Învieră lui Iisus”, noi preoțimea să fim la datorie într-o apărarea numelui său! Deviza noastră

urmăre în pag. 11

Paris și Londra, D-l Mironescu, ministru de externe. Ziarele ne-au relatat extra-călduroasă recepție, de care s'a bucurat frunzașul politic, pe unde a umblat. Intors în țară, D-sa a declarat, cu regret, ziariștilor auziți, că nu mai are nimic de adăugat la cele declarate ziariștilor streini.

Credem că rostul acestor vizite este de a spori încrederea străinătății în forțele noastre proprii, încredere, de care avem nevoie, încontestabil.

S'a făcut împrumutul, s'a făcut stabilizarea. Luptăm cu greu să menținem stabilitatea leului pe piețele streine. De ce? Streinătatea n'are încă încredere în noi. Suntem încă văzuți ca, cel puțin, convalescenți. Nu pune nimeni umărul să muncească lovărășie cu un slăbănog.

Vizitele printre alte lucruri, costă parale. Bine'nfeles, tot pe noi. A ne îmbata cu ceiauri și o caldă strângere de mână, înseamnă a ne îmbata cu apă de izvor.

Actualul regim, ne-a învățat un adevăr, să-l știm, parcă impus, pe dinafară. Că regimul d-lui Vintilă, cu xenofobia lui, e de vină. Ar fi bine să ni se precizeze odată, ca să știm și noi, până când actuala stare rea de lucruri se va datoră d-lui Vintilă, adică vechiului regim?

Primăvara nu vrea să coboare în țara noastră... Parcă i s'a urât de noi... Țăranii sufer de foame, în părțile însecate... Recoltă se așteaptă submediocră...

Suntem cucoana care se duce la bal în blană saumon și acasă mănâncă un pumn de grăunțe fierle.

Vasile Dorneanu

Ion Matasă
avocat

Str. Petru-Rareș No. 49 Piatra-N.

Dr. I. HERSCU

Boli de ochi

Bulev. Costinescu 14

Citiți și răspândiți

Ziarul „Avântul”

pentru viitor n-îi lămurită „Apărarea lui Hristos și a Bisericii Sale”, dar pentru aceasta va trebui să luptăm contra tuturor politicianilor inconștienți care în viitor vor submina Biserica noastră. Trebuie să ieșim din indiferența de până acum; atât la oraș, dar mai cu seamă la sate, nu vom mai sta muți la fața tuturor politicianilor. În organizațiile politice preotul să nu fie un agent electoral ci „Unealta lui Hristos”, aceasta-i rostul său politic. Avut-au vre-un rol față de politicianism frații noștri preoți, cari au stat mai mult de vorbă cu ei decât cu Hristos? Avut-au curajul să înfrunte necredința ca și Ighiaș de Antiohia și să se dea Paine caldă lui Iisus Hristos?

Geticus

Cum să-i zicem?

Zică cine, ce și cum o vrea: dar eu îi zic zapăceală.

Și iată:

Sfintele Paști, sat mare, curat românesc, în mijlocul lui hora mândră și frumoasă se mișcă ritmat după o melodie încheagată de câți-va țigani cu alături scilpitoare.

Satul întreg veghează în preajma ei. Veselia, râsul și nemișcarea varietate a îmbrăcămintelor la aceste sărbători, dă o priveliște neobișnuit de frumoasă ochilor. Îți creștea înăna. Dar... ndată o simți că ți se strânge, când observi vernele rău careți roade tabloul — luxul și mola.

Cele mai poezice ființe vor azi să pară mai frumoase și mai ales mândre, îmbrăcând haine cât mai costisitoare, ca doar deaceia-i „Paștele tudului”.

Așa printre bărbați în afară de țărani care au aproape același port simplu. vezi în talie cu haine curate, modeste, elevi de școală, învățători, preoți, profesori etc. ș. a. pe când toți cizmarii, croitorii, lemnarii, tinichigii—de cei tineri vorbesc, în prețioase pardesii de covercot, largi sus ca sumanele și strânte jos ca abea le dă voie să miște picioarele, pășesc țănoși în ele, manuiind bastone lucitoare cu capuri de câini sau pisici.

Stai numai să te minunezi și să plângi în suflet. Ce gânduri au oamenii aceștia? Cum și nchipuie căi privesc ce-i din jur? Stălești așa în pardesiile lor? Nu-i știe tot satul din cine se trag și cine sunt? Nu-i știe câtă învățătură au în cap, și câte parale face fiecare?

Dar nu degeaba vezi pe cineșe întâlnește cu ei, fie acești bărbați ori femei, că se uită lung după dâșii și grăesc unii către alți dând din capete: „ia te uită cum se strică lumea noastră!”

Examinatul pășeste mai țănoș atunci când doară toată lumea a ajuns de il admiră uitându-se după el — „tare trebuie să-mi stea bine!” își zice în sine și trece sfidând înainte.

L'am privit și eu mult, mult; dar n'am aflat alta să-mi zic în sufletul meu intristat din toată marea ceea veselă decît că—„nimeni nu poate prosti pe om mai mult decât se poate prosti el singur”—atât!...

Vezi apoi fetele satului, svelte și strânse'n bluză, altădată cu un lux pe ele de-ți pui mâinele în cap.

Mare noroc mai au negustorii în cazuri de astea! — căci parcă în ciuda bunului simț, cele mai sărace au mai

multă mătăș. Pantofii nu lipsesc aproape dela nici una. Ce să mai vorbesc de restul îmbrăcămintei? Auziți ce mi-a spus o Domnișoară învățătoare în sat, care merge în școală totdeauna îmbrăcată în frumos costum național lucrat de mână ei.

Spunea că fetele dela cursul completă au ajuns s'o întrebe în ora de lucru de mână — „Domnișoară, D-tră știți să faceți chemisette? arătați-ne și nouă, am vrea să ne facem!”.

Iată unde duce fudulia, moda și ne-ghiobia!...

Firește învățătoarea le-a pus la punct.

Când merg în vre'un oraș, numai după astea le stă ochi la acești tineri rurali: cum e îmbrăcat unul, cum e altul cum îi zice la cutare îmbrăcăminte ce n'a mai văzut-o la cealaltă — cum pășea una, cum mergea frângându-și corpul alta ea să facă și ei la fel când vor ajunge și ei în sat, să vadă lumea că ei își umblă și că știu cum se civilizează lumea.

De ce gândiți că se văd pe sate la atâtea firte abătute dela mersul lor natural și pășesc călcând în strachini?

— Moda.

Schimonșelile se prind mult mai bine decât un sfat și-o vorbă bună.

Veghiați părinți și voi asupra copiilor voștri și nu lăsați școala singură. Nu le dați acestor copii banul muncit cu sudoarea voastră, să-l svârle pe lucruri fără de nici un folos, bă încă să se facă de tot răsul.

Nu vedeți c'au început s'apară și la sate fete cu coarne? Nu vă mirați așa este!

La hora de care vă spun am văzut și de aceștia: fete de oameni nevoiași cu palmele lățite de muncă și mă doare când vă spun că erau de tot răsul.

Gândească-se ori care, cum poate să stea unei ființe diforme, cu trupul lătare, cu talpa mare, îmbrăcată în haine de mătăș, transparentă, scurtă până mai sus de genunchii, cu ciorapi culoarea pielii, cu pantofi de lac, călcând leapasă și tunsă băește?

Da, așa erau câteva. Tunse băește, iar deoparte și de altăpela urechi aveau câte un smoc de păr mai lung, încălțat chiar ca două coarne. Ce pot să fie asta, de cât-că-i curată zapăceală.

Triste lucruri!

Școală și părinți, veghiați bine asupra pruncilor voștri.

D. I. Idiceanu
Învățător Jud. Cluj

Politice

Congresul partidului Liberal se așteaptă cu nerăbdare.

Animozitatea dintre unii membri ai partidului, era pe punctul de a exploda violent acum o lună în urmă.

Au trecut de atunci mai multe nopți, iar intelegerea popoarelor ne spune că noaptea dă staturi bune.

Animozitățile s'au mai potolit, mai ales din pricina că șeful partidului, d-l Dr. Costinescu, este protectorul vădit al d-lui P. Criveț.

Nemulțumirile se manifestă în surdina, sau mai bine zis mocnesc.

Vor izbucni la congres?

E sigur că nu.

Și tot atât de sigur este că procesul de primenire a partidului se va reduce la intrarea în comitetul executiv, a câtor-va membrii mai turburenți.

În fond, lupta se dă mai mult pentru al patrulea loc pe lista de deputați. Membrii cu drepturi căștigate vor rămânea la posturile lor de onoare, cei noi, chemați pentru primenire, vor începe cu locul al patrulea, ridicându-se treptat în măsura în care, cei dintai vor dispărea prin moarte sau se vor retrage de bună voie.

La Naționali-Țărăniști complectă liniște și armonie Puternicii zilei, se surmenează înucind pentru binele poporului, ne având timpul necesar pentru a se certa între ei.

Ceilalți frunzași de asemeni sunt mulțumiți că în partid nu se mișcă nimic fără să fie consultați și ei.

Muncitorii încep a se reorganiza în urma drasticelor măsuri luate în politica comunistilor, cei mai mulți au părăsit blocul „Muncitoresc-Țărănesc” făcând organizație Social-Democrată.

Intrunirea, care a avut loc de ziua de 1 Mai în Sala Teatrului, a fost foarte reușită, Sala era arhiplină.

A vorbit d-l deputat Rădăceanu de la București, iar din localitate, domnii Zargiu și V. Ciuntu.

O prefață

În prefața unui interesant volum, intitulat „En lisant les beaux vieux livres”, criticul francez Emile Faguet ne arată utilitatea unei introduceri în studiul marilor autori. Sunt cărți — zice el — pe care le recitim întotdeauna cu plăcere. Acest volum este rezultatul unor însemnări succesive făcute în urma citirii lui Corneille, Buffon, Victor Hugo, etc. Ele sunt fie relativ la forma acestor bucați literare, fie relativ la fondul lor. Astfel, ele sunt mai mult niște „lecturi meditate”, după cum mărturisește autorul.

Partea interesantă a acestei prefețe este însă felul cum justifică Faguet necesitatea unei introduceri în studiul literaturii. El zice, cu multă dreptate, că lumea citește în general presa iute și astfel, căutând să prindem numai ideea, adică fondul bucații, perdem trunchetele forme.

„Astfel—zice el—stilul se pierde și chiar limba, pentru că, citind astfel, nu ne mai ocupăm decât de-a prinde din zbor ideea, fără a ne îngriji de felul cum ea e prezentată. Perdem mult cu aceasta și puteți observa de attfel, că mergem în contra scopului nostru și că ne înșelăm pe noi înșine; căci nici ideea n'o mai înțelegem, ea fiind în chiar nuanțele sale, iar limba și stilul nemind deloc un ornament, ci o analiză” (Avant-Propos, pag. 3).

Apoi el ne sfătuiește că singurul mijloc de-a pătrunde adânc în fondul unei bucați literare și de-a înțelege totodată și forma ei, este de-a citi cât se poate de încet. Căci ce înseamnă a înțelege? „A poseda însuși ideea, iar nu o imaginație vagă și îndepărtată a ei”.

Acel ce posedă astfel o sumă de cunoștințe în direcția literară, poate ușor înțelege fie o întreagă epocă literară, fie numai un autor. Însă astfel de cunoștințe se do-

bândesc în urma unor îndelungate lecturi, după sflatul dat mai sus de Faguet. Dar atunci se naște întrebarea: cine trebuie să dea cititorului începător noțiunile preliminare, care să-l familiarizeze cu un autor, cu o lucrare sau cu întreg curent literar? Faguet crede că aceasta este una din datoriile criticului, care pe lângă alte misiuni mai are și pe aceea de-a face legătura dintre cititor și autor. Această legătură constă în analiza amănunțită a forme și a fondului, în observațiuni asupra stilului, care este propriu fiecărui scriitor, și asupra epocii când lucrarea a fost scrisă. Când găsim la doi scriitori asemănări, este bine ca acestea să fie constatate de critic și deosebirile, în ceace privește stilul, concepțiile și concluziile acelor scriitori.

Aceste sunt, pe scurt, ideile ce se găsesc în această prefață.

George H. Juvare

Muntele Petricica

și Serbarea sădării arborilor

In ziarul „Avântul” cu data de 4 Martie 1929 scriam : „Muntele Petricica este tot așa de pleșuv ca și atunci când l'am văzut întâia oară acum 42 de ani cu toate că codul silvic (art. 8 al b.) obligă comunele a planta locurile neproductive. Se vede că la noi în țară legile sunt făcute spre a nu fi aplicate”.

In ziarul „Avântul” cu data de 21 April 1929 și în ziarele din capitală am publicat un apel cerând a se face anul acesta cu un deosebit fast serbarea sădării pomilor ca răspuns la mișcarea socialiștilor și comuniștilor care fac încercări criminale de a înlocui mândrul nostru tricolor — simbol al unitii Românilor — prin flamura roșie a destrăbălării sovietice.

In urma acestor două articole mai așteptam să văd organizându-se o frumoasă și înălțătoare serbare pentru sădirea pomilor.

Mă așteptam să văd pe politicianii care se intitulează, *naționali* cutreerând mahalalele cum fac în timpul alegerilor și indemnând lumea să vie cu mic cu mare în piața primăriei unde este statuia marelui democrat Mihail Kogălniceanu care în proclamația domnească de la 1864 a spus poporului :

„*Statorniciți mai ales pretutindeni școli unde copiii voștri să dobândească cunoștințele trebuitoare pentru a fi buni plugari și buni cetățeni. Silșiți-vă a înfrumuseța comunele*”.

Mă așteptam să văd lumea strânsă în jurul statuii lui M. Coșălăniceanu și de acolo, după oficierea unui serviciu religios, să pornească toată lumea — fărăosebire de clasă socială sau vârstă — să meargă și să planteze arbori pe muntele Petricica.

In Martie 1928 când s'a dat cele 800 loturi de casă, D-nii Pșepelinschi și Palade pe atunci unul prefec de Neamț și altul primar al orașului Piatra Neamț ne-a spus că orașul Piatra va deveni orașul grădină. In scurta mea cuvântare le-am răspuns că „*orașul grădină nu se face cu vorbe și cu poezie*” și că pentru acesta trebuie un plan bine alcătuit care trebuie urmărit ani de zile cu muncă și răbdare, ceea ce noi nu prea avem”. Ași dori ca între alte lucrări D. Ioaniș să se ocupe de consolidarea și plantarea muntelui Petricica, căci este o rușine ca un oraș cu reputație de stație climaterică să aibă pe teritoriul său răpi și ponoare.

Acest munte în curând va deveni ceeace Austriacii numesc *Karsl* adică un munte pleșuv stâncos, plin de torenți și din care se desprind în timpul ploilor bolovani și pietriș care vor acoperi curțile și casele din cartierul Măraței. *Să se cerceteze și să se canalizeze terenții ce au început a se forma și să se planteze.*

Mă așteptam să văd pe inginerii silvici și în deosebi pe D. Inspector Crețescu pe care l' văd deseori în Piața preumblându-se la braț cu diferiți samsari și ne-

gustori de lemne, — luând inițiativa serbării pomilor și plantării muntelui Petricica.

Mă așteptam să văd corpul didactic care prin legile și regulamentele în vigoare este obligat — să facă serbarea sădării pomilor pe care a reglementat-o răposatul Harret in 1902 după sfaturile ce i-am dat.

Până azi nu s'a mișcat nimeni ca să facă pentru tineretul din școli o serbare frumoasă sănătoasă și înălțătoare.

Prelînsă pătură intelectuală nu se mișcă de căl cu ocazia alegerilor când se deslănțuiesc toate formările pălîmașe. Când este vorba de a se face o operă constructivă toți tac și se dau în lături.

Trist dar adevărat.

Peste câte-va zile va trece epoca de plantare.

Politicianii nu știu de cât să devasteză pădurile fără să și dea seama de marele rău ce fac țării și Neamului. Seceta din Basarabia și are origina în lipsa de păduri. Acolo procentul de împădurire este sub 5 la sută când, dacă lucrurile s'ar petrece normal, procentul de împădurire ar trebui să fie cel puțin 25 la sută.

Rușii începuseră să facă plantații în sudul Basarabiei, azi acele plantații nu mai există căci au fost distruse prin pășunatul vitelor.

Greșelile ce se fac azi prin devastarea pădurilor și prin nerefăcerea pădurilor devastate, vor fi plătite scump într'un viitor apropiat.

Dacă și generația actuală și cele de mâine vor avea mentalitatea politicianilor de azi care nu știu de cât să devasteze pădurile, România, care este și trebuie să fie bogată, va deveni o țară săracă.

Luafi aminte, crînași pădurile căci fără păduri nu veți avea cărbunele alb (electrificarea râurilor).

Intr'un viitor articol mă voi ocupa de educația ce trebuie să se facă în școală și familie pentru ca copiii să aibă în sufletul lor cultul arborilor.

Daniel Clain
Inginer Inspector general silvic

Se știe că un îndrăzneț furt s'a comis în gara Piatra-N., luna trecută.

Suma de cinci milioane lei expedită de către Administrația Financiară —prin poșta locală—, cu destinație la Ministerul de Finanțe, a dispărut din vagon. Bani în hârtie monedă erau împachetați într'o cutie de fier, încuiată cu lăcată solidă. După îndelungi cercetări, s'a găsit lada de fier goală într'o răpă din dosul muntelui Petricica. E de remarcă că toți acolo s'a găsit anul trecut o altă casetă goală, furată cu bani dela societatea Forestra-Română.

Conducătorul postal care trebuia să însoțească vagonul cu banii până la Bacău, era în afară de orice bănuială.

Informațiuni

Opera de aprovizionare cu sămânță a locuitorilor cari nu aveau, continuă cu energie. In cele mai multe comune sătenii au puțința să îmbrace lanurile lor cu cereale.

E de recunoscut ca demnă de laudă munca depusă de d-l Prefect Duțu Isecescu, parintele Romanescu președintele camerei Agricole, D-l Colonel Efstatiadi D-l Ștefan Borș, D-l Gh. Velea, Directorul Camerei Agricole și d-l Ilie Săvescu, directorul Federației.

La școala normală din localitate s'a ținut în zilele dela 20 Martie —22 Aprilie a. c. examenul de definitivat al învățătorilor din jud. Neamț și Fălțiceni. Comisiunea a fost alcătuită din D-l N. Stoenescu președinte (istoria și geografia); membrii: D-na Euf. I. Săvescu (Română), Ilie D. Grigore (Pedagogia), I. Mazăre (matematica) și Mihai Ionescu (științe).

Au fost înscriși 128 candidați din care s'au prezentat 100. Din aceștia au fost respinși la diferite probe 26 candidați și 3 neintru-nind condițiunile cerute, fiind admiși 71.

JUDEȚUL NEAMȚ

1. Agapescu Aglaia
2. Agapescu Emilia
3. Agapescu N-lai
4. Achiriloae V-le
5. Bacanu Marg.
6. Borș D-tru
7. Butnaru N-lai
8. Câmpeanu Maria
9. Galinescu Virg.
10. Gavrilăscu V-le
11. Hanganu Aurelia
12. Iliescu Alex.
13. Ioniță Ana
14. Ispir Elena
15. Ispir Gavril
16. Juncu Gheorghe
17. Lămătic Gh.
18. Mardare Virg.
19. Mareș Elena
20. Marin Anton
21. Mazilu Gh. Speranța
22. Milord Maria
23. Moroșanu Elena
24. Nagy Maria
25. Necula Ana
26. Neculau Elena
27. Nitu Eleonora
28. Nițu V-le
29. Otto Elena
30. Popovici Elena
31. Popovici Gheorghe
32. Resmeriță V-le
33. Rusu Valeria

34. Sava Maria
35. Tarhon Alex.
36. Tanasă Ioana
37. Tudosă Elena
38. Tudosă Gheorghe
39. Tudoran Victoria
40. Ungureanu Mariette
41. Văideanu Valeriu
42. Veniamin Alex.
43. Zoltan Laios

JUDEȚUL FĂLTICENI

1. Arsintescu Sava
2. Arsintescu Th.
3. Bărgoanu Gh.
4. Blăgeanu Aurel
5. Botez N-lai
6. Cercei Zamfira
7. Chiriac N-lai
8. Cocărtă Mihai
9. Dragoman Prof.
10. Gheorghiu Ana
11. Gospodaru Nat.
12. Grecu Ștefan
13. Hudită Virg.
14. Lăzăroaia Ioan
15. Moldovanu Roza
16. Moșoc Petru
17. Onișoru Const.
18. Popescu Ioan
19. Popescu V-le
20. Popovici Ecat.
21. Roman Ioan
22. Săndulescu D-tru
23. Știrbu Octav
24. Tincu Th.
25. Todicescu Florian
26. Tomescu Const
27. Țintilă Olimpia
28. Țurcanu Virginia

Nemulțumirile locuitorilor din comunele Borlești, Mastaceni, Săvinești etc. din pricina schimbării sărbătorii Paștelui au avut la un moment un caracter primejdios.

Grație tactului domnului Prefect Duțu Isecescu și energiei depuse, conflictul s'a aplanat, locuitorii s'au liniștit resemnându-se.

Descentralizarea

A apărut—precum se știe— ante-proiectul noii legi administrative și nu peste mult ne vom afla în fața faptului implinit, a legii votate. Ziarele din Capitala, după cum e firesc, au și început discuțiile asupra principiilor care rezida la baza acestei mari reforme, pe care o preconizează însă de mult partidul, azi la cârma țării—și se afirmă că discuțiile vor primi o amploare necunoscută încă în țara noastră, prin consultarea partidelor, pe care vor să introducă în uzanțele vieții noastre politice noul guvern, ce face o chestiune de onoare din civilizarea moravurilor vieții de stat românească. Părerile bineînțelese sânt împărțite: unii combat cu înăpănată noua reforma, socotind-o anti-constituțională; alții o susțin aprins, văzând într'ansa cea mai de seamă înlăptuire a guvernului Național-Jarânist; pe când o altă tabără, pentru salvarea aparențelor de independență se menține în nota criticii guasi-obiective, — susținând legea în principiu, combatând-o însă în detalii.

Dar care este atitudinea opiniei publice, dominată totdeauna de presă? Firește legea se va vota aproape în întregime, în forma redactată de d. C. Șterc, și nu mai puțin adevărat e că, legea, având o deosebită semnificație, va fi una din actele de seamă ale actualului regim.

Desigur, că poate cuprinde și erori și va fi modificată în detalii. Totuși e de neîgăduit că în fond reforma e îndreptățită și necesară! In deosebi principul sau călăuzitor e de o importanță covârșitoare și de o utilitate incontestabilă.

Pentru prima dată, în țara românească se încearcă un sistem de descentralizare. In locul mecanismului rigid al centralismului, se inaugurează o viață largă

de stat unitar, cu pulsații multiple și specifice ale fiecărei provincii, a căror sinteză dă omogenitatea de caracter a Statului. Ori ce s'ar spune, e evident că, o formă descentralizată e superioară sistemului centralist. În sistemul centralist, biurocrat, mădulele vieții administrative sunt anehiloizate, fiind totul lăsat la aprecierea arbitrară a centrului, care e aproape întotdeauna în necunoștință de cauză.

Partizanii acestei formule anacronice totuși se apără cu un argument destul de serios. Cu adevărat, în mentalitatea fiecărui grup mai mic, rezidă anumite veleități egoiste, de nesatisfacut, din interesele superioare ale țării.

Conform actualei reforme administrative centrul păstrează suficienta potență atât în materie de inițiativă, cât și în direcția controlului — și deci, a cumpănilor. Așa dar, această obiecțiune cade dela sine.

Și se ridică în fața ei un mare, un imens avantaj: posibilitatea dezvoltării unei vieți locale. Chiar în coloanele acestui ziar s'a scris aproape cu un an înainte — pare mi se — despre necesitatea unei vieți locale, s'a opus atunci, dacă nu ne înșelăm, că, spre deosebire de Vechiul Regat, Ardealul cunoaște această formă de manifestare a vieții. Evident autorul acelui articol a avut dreptate. În Transilvania spiritul e pronunțat anticentralist și astfel a izbutit să creeze această formă de manifestare. Conform legii noi se dă posibilitate și restului provinciilor de a cultiva manifestările vieții locale. Și e chiar necesară să se întâmple aceasta, intrucât individualismul Românului e predispus pentru un asemenea spirit de viațuire. Și apoi în afară de aceasta, mai există și un alt imperativ, de natură culturală. Se știe că mai bogată variație de forme, un pitoresc mai vast, mărește conținutul fondului național. De data aceasta se va da imbold provinciilor pentru a contribui din plin la zestrea neamului. Acumularea întregii vieți de elită la teritoriul restrâns al Capitalei e o mare nedreptate, care trebuie conținută tocmai din interesul superior al conservării integrității și vigorii neamului.

Victor Iancu

Cântece din popor

Adu, Doamne luna'n nor

Să vină cine mi-i dor;

Adu, Doamne, luna'n prag

Să vină cine mi-i drag,

Eu cu dor, mândra cu jele,

Amândoi cu inimi rele;

Eu cu dor, badea cu dor:

Două doruri la un loc

Nu mai trebuie alt foc.

Dorul badeo, dela tine

Peste vâi și dealuri vine,

De nu-l poate opri nime;

Nici cioban cu fluierul,

Nici voinic cu cântecul,

Nici popa cu cartea,

Numai eu cu inima.

Ieșă mândra la porțile,

Numai salbă și cântărea.

— Mândro, mândruleană mea,

De te-aș putea săruta,

Murgul de sub min' l-aș da.

— Badi, badi șorul meu,

Da eu nu-s lăță de așă.

Că-s fată din floare mare,

Cine mă sărută moare.

— Mândro, mândruleană mea,

Nici eu nu-s leciur de-așă,

Că-s leciur născut din flori

De nu mi-i sărută-iu mori.

(Colecția Densușeanu)

Pentru ciliatori

Ziarul „Avântul”, trece prin mari greutăți de ordin financiar din pricin, de care nu ne mai ocupăm aici.

Rugăm prietenii să achite abonamentul.

IOAN TURNEA

AVOCAT

Strada Caza Vodă No. 240 Piatra-N.

Cunoașterea legilor

CONSTITUȚIUNEA

Art. 5. Românii fără deosebire de naționalitate, de limbă sau religie trebuie să se bucure de libertatea gândirii, libertatea religioasă, libertatea presei, libertatea învățământului, libertatea întrunirilor, libertatea de a face asociații sau tovărășii, și de toate libertățile și drepturile stabilite prin legi.

Art. 6. Femeile pot avea drepturi politice.

Legi speciale, votate cu o majoritate de două treimi din numărul deputaților și senatorilor, vor stabili în ce condițiuni, femeile pot să aibă drepturile politice.

Drepturile civile ale femeilor se vor stabili egale cu drepturile bărbatilor.

CODUL PENAL

Art. 385.

Se vor pedepsi cu amendă până la 1000 lei:

1. Cei ce nu vor ținea în bună stare, nu vor drege, ori nu vor mătura, coșurile de la case (hogeagurile).

2. Cei ce nu vor curăți ulițele, în locurile date pe seama locuitorilor.

3. Cei ce vor arunca înaintea casei lor, lucruri cari ar putea vătăma pe cineva prin căderea lor, ori ar vătăma sănătatea prin putoarea lor.

4. Cei ce nu vor ucide omizile prin grădinile lor, sau pe locuri sădite de pe moșii, când va fi un ordin al autorității și se va aduce la cunoștința locuitorilor.

5. Cei cari cu nesocotință vor arunca asupra cuiva lucruri puturoase.

6. Cei cari vor fi prinși culegând sau mâncând chiar pe loc, fructe ale altora. În caz de furtișag, pedepsa e mai mare, ca pentru furt.

7. Acela care în public va maltrata dobitoacele sau le va supune la poveri mai presus de puterea lor.

Sfaturi folositoare

Cum scăpăm de ploșnițe

I

Se scot paturile afară, se ung scândurile și încheieturile cu gaz sau acid fenic.

Aceasta în fiecare săptămână, timp de o lună, mai ales Vara.

II

20 grame alifie de mercur în 100 gr. gaz. Se amestică bine și se ung scândurile și încheieturile, horticile, etc.

III

Bagăți prin toate crăpăturile bucățile de sopon de rute sfărâmate bine. Ungeți și întindeți până se astupă toate borte Soda din sopon ucide ploșnițele.

Moartea muștelor

1. Planta numită ricin e întrebuințată pentru împodobirea odăilor.

Ea e întrebuințată însă și pentru uciderea muștelor.

S'a observat că dacă în casă este o ramură de ricin, muștele dispar.

Le găsim însă moarte sub ramură sau pe ea.

Această plantă e foarte cultivată prin grădini.

Dacă se fierb frunzele ei, se poate stropi frunzele florilor și copacilor pe cari se aflu pueri verzi ori alte insecte vătămătoare.

I. Simionescu

(cunoaștință folositoare)

Rectificare.

În inimosul articol, intitulat „Sărbătoarea Pomilor”, din pagina III-a acestui jurnal, autorul lui, d-l Inginer Inspector Daniel Clain roagă pe d-l Primar Nicu Ioaniu, să se ocupe, între alte lucruri, de plantarea muntelui Petricica.

Probabil că D-sa nu e în curent, nu știe că d-l Nicu Ioaniu a luat această inițiativă și lucrează cu multa sârguință la plantarea acestui munte.

A apărut cartea „Constituțiunea României marilămurită pe înțelesul tuturor”, scrisă de d-l avocat Ion Matasă.

E o lucrare folositoare ori cărui știutor de carte, ori cine trebuie să cunoască legile cari stau la temelia statului nostru.

Costul unui exemplar este 120 lei și se poate comanda de la Imprimeria Județului Neamț, Piatra-N.

De vânzare, de ocazie Garnitură de treier compusă din o Batoză și o locomobilă ambele de 8 cai Marca Clayton. Amatorii le pot vedea la Moșia Dănești (jud. Neamț) Informațiuni la D-l Petru D. Galu, Piatra-N.

A apărut: „Doctorul de casă” sau Dicționarul Sănătății, cu peste 800 pagini și 411 chipuri, de Dr. Vasile Bănuț fost medic primar de spital și Dr. Ioan Slădăroiu asistent universitar, laureat al Academiei Române. Cuprinde foarte prețioase indicații pentru preîntâmpinarea bolilor, cunoașterea simptomelor și vindecarea lor. E un tratat indispensabil oricărei familii. Se găsește de vânzare la librăria Ionescu.

De vânzare una locomobilă și o batoză de treier 10 cai putere în stare de a fi reparate, preț 70000 lei, Una batoză de bătut păpuși „Hofer Schrauz” în bună stare preț 30000 lei.

S. Marinescu Strada Sub-Locot. Hurjui Pantelimon No. 81.

Ucenici cu plată

se caută la Tip. „Victoria”

Reprezentanța generală pentru produsele uzinei FIAT în județul Neamț și Bacău PALATUL DIAMANTELOR

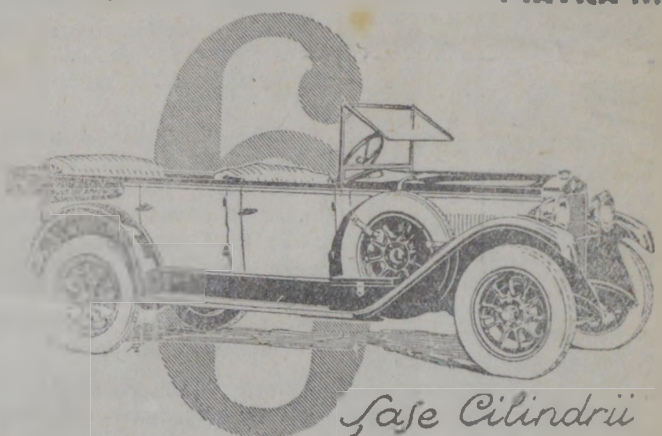
PROPRIETAR:

ARNOLD ARONOVICI

22 STRADA LASCAR CATARGIU 22

PIATRA-N.

PIATRA N.

Șase Cilindri

FIAT Mod 520

Cea mai economică dintre mașinile de lux și cea mai perfectă dintre mașinile confortabile

ATELIERELE TIPOGRAFICE

„VICTORIA”

S. LÖBENSJOHN

PIATRA-N.

Execută orice lucrări atîngătoare de această branșă EFTIN, CURAT ȘI PROMPT